

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2020	190
२	सन 2021	426
३	सन 2022	1403
४	सन 2023	1493
५	सन 2024	1221
६	सन 2025 (मे)	510

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2020	343
२	सन 2021	362
३	सन 2022	808
४	सन 2023	880
५	सन 2024	805
६	सन 2025 (मे)	418

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२० ते ३१ मे, २०२५ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2020	2021	2022	2023	2024	2024 (Upto MAY)	2025 (Upto MAY)	Difference (2024- 2025)
1	मुंबई	42	50	60	57	69	27	34	7
2	कोकण	192	237	287	333	330	143	179	36
3	नाशिक	453	393	482	518	578	274	257	-17
4	कोल्हापूर	799	820	913	954	989	457	440	-17
5	छ.संभाजी नगर	471	449	472	576	607	271	296	25
6	नांदेड	468	423	425	469	507	221	232	11
7	अमरावती	484	474	532	533	466	188	215	27
8	नागपूर	337	287	336	354	394	170	158	-12
9	रेल्वे	4	2	3	8	3	2	0	-2
	एकूण	3250	3135	3510	3802	3943	1753	1811	58

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३१ मे, २०२५ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३१ मे, २०२५ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३१ मे, २०२५ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
१	मुंबई	53	5	58	0	252	28	280	9
२	कोकण	82	28	110	0	1144	745	1889	20
३	नाशिक	51	22	73	0	1793	884	2677	15
४	कोल्हापूर	101	9	110	0	4778	426	5204	37
५	छ.संभाजी नगर	56	6	62	0	1992	373	2365	0
६	नांदेड	67	23	90	0	2344	335	2679	14
७	अमरावती	88	13	101	0	2355	876	3231	2
८	नागपूर	18	5	23	0	1394	657	2051	2
९	रेल्वे	1	0	1	0	21	1	22	0
	एकूण	517	111	628	0	16073	4325	20398	99
एकूण (SC+ST+PCR)				628		20497			

MAY 2025 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		280	65	0	345
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	517	111	0	628
	Cases pending with duration of pendency (Court)		16073	4325	99	20497
3	Cases acquitted and reasons		145	37	1	183
			• Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>MAY 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		5	3	0	8
6	Appeals Filed in <u>MAY 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		19	8	0	27
8	Infomation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places but only five Exclusive Special Courts are working at Mumbai, Thane, Pune, Aurangabad & Nagpur. (Nashik Exclusive Court is sanctioned but yet to start). Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (MAY 2025)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	22	0	2	5	5	8	10	6	58
2	Konkan	19	7	6	6	13	16	29	14	110
3	Nashik	2	0	2	4	9	16	15	25	73
4	Kolhapur	17	2	5	9	10	6	27	34	110
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	0	3	1	6	12	40	62
6	Nanded	1	1	1	2	5	22	27	31	90
7	Amaravati	13	8	4	9	15	14	22	16	101
8	Nagpur	2	2	2	4	3	6	1	3	23
9	Railway	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Total	76	20	22	42	61	95	143	169	628